Region Stockholm

FÖRSLAG TILL BESLUT
2020-08-25

TN 2019-1197,
FUT 2020-0898

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

Trafiknämnden
Ärende 6

Angående Yttrande över regionrevisorernas Årsrapport 2019 avseende trafiknämnden inklusive AB Storstockholms Lokaltrafik

Trafikförvaltningen

För att kollektivtrafiken i Stockholmsregionen ska hänga med befolkningsökningen och bli mer pålitlig, punktlig och attraktiv måste SL ständigt arbeta för att bli bättre. Verksamheter och förvaltning måste arbeta på ett effektivt sätt, och utbyggnad ske ekonomiskt ansvarsfullt. Investeringar behöver ske i rätt prioriterings- och tidsordning. Annars riskerar kostnaderna att växa i en takt som äventyrar regionens ekonomi och går ut över resenärerna i form av neddragen trafik, eller att nya trafikinvesteringar inte finns på plats när de behövs.

Regionrevisorernas granskningar av Trafiknämndens är en viktig översyn av hur verksamheten fungerar och av hur nämnd och förvaltning arbetar. Det görs naturligtvis en hel del bra arbete i kollektivtrafiken och på Trafikförvaltningen, vilket revisionens granskning visar samtidigt som den lyfter fram flera allvarliga brister förbättringsområden.

Socialdemokraterna har kritiserat den bristande investeringsprocessen i flera tidigare sammanhang och föreslagit att trafiknämnden och regionstyrelsen årligen ska få ta del av en 10-årskalkyl av den förväntade ekonomiska utvecklingen för nämnden. Trafiknämnden står för en majoritet av Regionens investeringskostnader och den långsiktiga påverkan på driftsbudgeten som en misskött investering får kommer gå ut över regionens möjligheter att erbjuda en driftsäker, attraktiv kollektivtrafik framöver. Revisorerna poängterar även att upparbetningsgraden är fortsatt låg och detta gäller även ersättningsinvesteringar. Det räddar delvis vår ekonomi i år samtidigt skjuter vi bara problemen framför oss. Ett ytterligare problem rörande investeringarna är att de ospecificerade investeringarna överstigit budget, vilket inte tydliggjorts för nämnden och inte heller förklarats i verksamhetsberättelsen.

Flera år i rad har revisionen framfört kritik mot den interna styrningen och den långsiktiga kontrollen över ekonomin. Så även detta år. Men 2019 var oklarheterna och bristerna i styrningen av investeringsprocessen större än tidigare. Vi delar revisorernas kritik och konstaterar att majoriteten i både regionstyrelsen och trafiknämnden orsakat den otydlighet i investeringsprocessen som rått under 2019 då man inte ersatte den tidigare gällande investeringsmodellen med en ny förrän 1 år senare. Det är också uppenbart att regionstyrelsen brustit i sina anvisningar till trafikförvaltningen gällande beredningen av ärendena då dessa inte tagits upp för beredning i regionstyrelsen varvid styrelsen inte kunnat genomföra sitt lagstadgade uppföljningsansvar. Det här är ett

demokratiskt problem då bristande uppföljning omöjliggör för de folkvalda i regionfullmäktige att följa upp fattade beslut.

Ett annat område där revisionen riktas återkommande kritik är säkerhetsområdet. Detta gäller både brandskydd och informationssäkerhet där nämnden återigen får skarp kritik. Arbetet med brandskyddet i främst tunnelbanan står fortfarande och stampar och detsamma gäller frågan om informationssäkerheten. Socialdemokraterna har återkommande krävt en handlingsplan och budget för att åtgärda samtliga brister som framkommit inom brandskyddet men detta har majoriteten avslagit. Revisionen konstaterar att det först är efter vitesförelägganden som man påbörjat ett arbete för att åtgärda brister men konstaterar också att inte tillräckligt sker. Vi har även uppmärksammat problemen inom informationssäkerheten. IT-säkerheten inom den offentliga sektorn är enormt viktig för att medborgarnas förtroende för det offentliga och för digitaliseringen inte ska skadas. Inom trafiknämndens område finns stora mängder skyddsvärd information. Dels handlar det om information som berör den enskildes integritet så som spärr- och biljettinformation, färdtjänstinformation och kamerainformation för säkerhet och övervakning. Därutöver finns viktiga IT-system som är kritiska för trafikdriften där störningar eller påverkan utifrån skulle kunna få allvarliga konsekvenser både för trafiken och för resenärernas säkerhet.

Något vi socialdemokrater vill betona är att revisorerna i ett flertal fall riktar samma kritik som föregående år. Detta gäller investeringarna, den långsiktiga kontrollen, den interna styrningen, brandsäkerheten, informationssäkerheten med mera. Väldigt många av revisorernas tidigare rekommendationer är inte åtgärdade utan flyttas över från år till år. Vi socialdemokrater anser inte att detta är acceptabelt. Revisorernas åsikter behöver tas på allvar och deras rekommendationer kan användas för att förbättra verksamheten. Det förtjänar invånarna i Stockholms län.

Förvaltningen för utbyggd tunnelbana

Utöver kritiken ovan kring styrningen av investeringar, vilket även berör förvaltningen för utbyggd tunnelbana, vill vi särskilt poängtera det problematiska i att insynen från trafiknämnden i styrelsen för Sverigeförhandlingen är undermålig. Protokollen från styrelsens möten under hösten har inte funnits tillgängliga då dessa inte varit justerade. Detta och det faktum att styrelsen kände till fördyringarna på tunnelbanan flera månader innan detta blev känt för hela trafiknämnden är ytterst allvarligt då trafiknämnden, med den nya organisationen där utbyggnaden ligger under nämnden, är ansvarig för en förvaltning som man inte har full kontroll över och insyn i. Majoriteten i Regionen och de moderatledda majoriteterna i de berörda kommunerna har kontroll över utbyggnaden och sen 2016 har man varit medveten om tillkomsten av servicetunneln. Att i detta läge misslyckas med att ge allmänheten och andra partier insyn i styrelsens arbete är oacceptabelt agerat från det moderata styret.

Trafiknämnden föreslås uppdra åt förvaltningschefen

att tillse att nämnden årligen i samband med budgetarbetet får ta del av en 10 årskalkyl för hur respektive års verksamhetsplan med investeringsplan ryms inom det ekonomiska utrymmet som antaganden om anslagsutveckling, prisjusteringar och löpande effektiviseringar ger.

att årligen i samband med budgetarbetet översända en 10-årskalkyl till regionstyrelsen för hur respektive års verksamhetsplan med investeringsplan för trafiknämnden ryms inom det ekonomiska utrymmet som antaganden om anslagsutveckling, prisjusteringar och löpande effektiviseringar ger.

att säkerställa att en fördjupad uppföljning av alla investeringar sker i varje tertialrapport där bl.a avvikelser i genomförandefasen följs upp.

att till nämnden innan årets utgång redovisa en plan för hur man ämnar åtgärda bristerna som revisorerna påtalat inom säkerhetsområdet.